

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/960/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.V.21.102/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozók (a továbbiakban: Indítványozó1, Indítványozó2, Indítványozó3) jogi képviselőjük (Dávid Társas Ügyvédi Iroda, dr. Dávid Iván ügyvéd) útján alkotmányjogi panaszt terjesztettek elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján. Az indítványozók az Alkotmánybíróságtól a Kúria Pfv.V.21.102/2024/2. számú végzése, a Kaposvári Törvényszék 1.Pf.20.167/2024/4. számú ítélete és a Marcali Járásbíróság 1.P.20.320/2020/64/I. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy a rendelkezésre álló iratok alapján az alábbiak szerint foglalható össze.
- [3] A felperes és a perben I. rendű alperes Indítványozó1 szomszédos ingatlanok tulajdonosai. Az indítványozói ingatlant a perben II–III. rendű alperes Indítványozó2 és Indítványozó3 javára bejegyzett holtig tartó haszonélvezeti jog terheli. A felperes által megbízott földmérő szakember megállapítása alapján a felperes ingatlanának területnagysága az ingatlan-nyilvántartási adatokkal egyezett, de a természetbeni állapottal nem, annak természetbeni mérete – az indítványozói ingatlan javára – 44 m²-rel kisebb volt. A felperes keresetet nyújtott be, melyben az indítványozók kötelezését kérte arra, hogy az ingatlanokat elválasztó kerítést az ingatlan-nyilvántartási térképen ábrázolt határvonalra helyezték át. Az indítványozók a kereset elutasítását, továbbá ismételten előterjesztett, kiegészített viszontkeresetben – egyebek mellett – annak megállapítását kérték, hogy Indítványozó1 a felperesi

ingatlanból 26 m²-t elbirtoklása jogcímén, Indítványozó2-re és Indítványozó3-ra is kiterjedően megszerzett. A Marcali Járásbíróság 1.P.20.320/2020/64/I. számú ítéletével az indítványozók viszontkeresetét elutasította, az indítványozókat egyetemlegesen kötelezte az ingatlanok között húzódó kerítés elbontására, és a perbeli, 49 m² terület felperesi birtokba adására és perköltség megfizetésére. Az elsőfokú döntést az indítványozók fellebbezése alapján eljáró Kaposvári Törvényszék 1.Pf.20.167/2024/4. számú ítéletével helybenhagyta.

- [4] Az elsőfokú bíróság a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 112. §-a szerinti, az ingatlannal való rendelkezési jogként értékelte a felperest megelőző tulajdonosok, tulajdonostársak közös tulajdon megszüntetése iránt tett intézkedéseit, mert a tulajdonosok személyében annak eredményeként változás állt be, amelyet az ingatlan-nyilvántartásba is bejegyeztek. Ennek következtében a felperest megelőző tulajdonosok a rendelkezési jogukkal éltek, amelyet a járásbíróság az elbirtoklási időt megszakító intézkedésként értékelt. Az elsőfokú bíróság igazságügyi földmérő szakembert rendelt ki, aki megállapította, hogy az ingatlanokat térképezési és területszámítási hiba terheli. Az eljárás felfüggesztését követően a Somogy Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztálya határozatával a földrészletek térképi határvonalát helyesbítette. Majd a szakértő véleményében rögzítette, hogy a természetben használt területnagyság nem egyezik a perben érintett ingatlanok ingatlan-nyilvántartás szerinti jogi területnagyságával, az indítványozók a felperesi ingatlanból 49 m² nagyságú területet használnak; az ingatlanok közötti természetbeni határt a kerítés jelenti. A járásbíróság az indítványozók túlhasználatát és birtokháborítását megállapította.
- [5] A másodfokú bíróság jogerős döntése szerint az elsőfokú bíróság jogszerűen jutott arra a következtetésre, hogy az aggálytalan szakértői vélemény alapján az indítványozók által létesített kerítés a felperesi ingatlan területén áll. Ahogy helyesen döntött az elsőfokú bíróság az elbirtoklás tárgyába, és helyesen jutott arra a következtetésre is, hogy a közös tulajdon megszüntetése a rendelkezési jog gyakorlásának minősül.
- [6] Az indítványozók a jogerős döntéssel szemben felülvizsgálati és felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet nyújtottak be. A felülvizsgálat engedélyezését a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 409. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontja és (3) bekezdése alapján kérték. A Kúria megállapította, hogy az indítványozók a kifogásolt joggyakorlatot – amely széttartó, vagy amely már nem fenntartható, és továbbfejlesztése indokolt – határozatok megjelölésével nem mutatták be. Továbbá nem hivatkoztak olyan körülményre, amelyből az indítványozók által felvetett jogkérdések társadalmi jelentősége, különleges súlya megállapítható. A Kúria egyik indítványozók által megjelölt határozata (a továbbiakban: hivatkozott határozat) esetén pedig a végzés szerint nem jelölték meg azt a részt, amelyre figyelemmel a jogerős döntést sérelmesnek tartották. A Kúria által észlelt

hiányosságok miatt annak érdemi vizsgálatára nem volt mód, hogy a határozatokban kifejtett jogkérdés azonos-e a jogerős ítéletben kifejtett jogkérdéssel. A Kúria megállapította, hogy a tartalmilag hiányos kérelem az érdemi elbírálásra alkalmatlan, ezért azt Pfv.V.21.102/2024/2. számú végzésével a Pp. 410. § (4) bekezdése alapján visszautasította.

- [7] 1.2. Az indítványozók alkotmányjogi panaszt terjesztettek elő, melyben megsértett alaptörvényi rendelkezésekként az Alaptörvény R) cikk (1)–(4) bekezdését, I. cikk (1)–(3) bekezdését, V. cikkét, VI. cikk (1)–(2) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, XXIV. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését és 25. cikk (3) bekezdését jelölték meg. Az indítványozók panaszukban a Kúria végzése, illetve a Marcali Járásbíróság ítélete rendelkező része, illetve indokolásának meghatározott bekezdései (Kúria végzése [14]–[17]; Marcali Járásbíróság ítélete [22]–[24], [29]) alaptörvény-ellenességét állították. Az alkotmányjogi panasz az alábbiak szerint foglalható össze.
- [8] Az indítványozók szerint ellentétes a tulajdonjog alkotmányos védelmével, az azzal járó felelősséggel, hogy a felperes és jogelődei 40 éven át nem gyakorolták tulajdonjogukat. Az indítványozók szerint a régi Ptk. 117. §-a szerinti követelmények alapján a tulajdonjog megszerzéséhez szükséges az átadás és a tényleges hatalomba vétel, így a birtoklást megszakító körülmény nem merült fel. Az elsőfokú bíróság tévesen értékelte az elbirtoklást megszakító körülményként, és az ingatlanral való rendelkezési jogként a felperesi jogelődök által a közös tulajdon megszüntetése iránt tett intézkedéseket.
- [9] A birtokláshoz, tartózkodáshoz való elidegeníthetetlen jogot sérti az évtizedes zavartalan birtoklás megzavarása. A birtoklás jogát, a tulajdon átruházás kelleit törvény szabályozza, az az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében meghatározottak szerint korlátozható. A tulajdonjoggal járó kötelezettség elmulasztásából eredő korlátozás a szükségességi-arányossági követelményeknek nem felel meg.
- [10] Az elsőfokú döntés ellentétes az Alaptörvény V. és VI. cikkével. „A bíróság tulajdon és birtok elleni jogtalan támadásnak ítélte a jogszerűen 38 éven át 2016-ig, felperes vásárlásáig megszakítás nélküli birtokos alpereseket ért behatást, sértve ezzel a magánéletét, otthonát, ily módon birtoklása tiszteletben tartását, melyet az állam az otthon nyugalmanak védelmezésén keresztül is védelemben részesít.”
- [11] A tisztességes hatósági és bírósági eljáráshoz való joguk sérelme körében az indítványozók előadták, hogy az elsőfokú bíróság nem tért ki az indítványozók által feltárt ellenmondásokra, nem indokolta meg a hatósági nyilvántartás, a két földmérő közhiteles mérése közötti számszaki eltérés okát. Az indítványozók sérelmezik azt is, hogy az elsőfokú bíróság megfosztotta őket a 47 éve jogosan birtokolt terület földhivatal általi bejegyzésétől, figyelmen kívül hagyva, hogy az indítványozók végleges közigazgatási határozattal rendelkeztek a telekalakítás, elbirtoklás révén.
- [12] A Kúria végzése körében az indítványozók kifejtették, hogy indokolást adtak elő a jogkérdés társadalmi jelentőségére és különleges súlyára, illetve a hivatkozott

határozat lényegi részét megjelölték, ezért a sérelmezett elbirtoklási gyakorlatot érdemben vizsgálándónak tartják. A hivatkozott határozat elvi tartalmának, meghatározott rendelkezésének idézését követően megállapították, hogy a birtokon belül lévő, egymással rokoni viszonyban álló tulajdonosok közötti közös tulajdont megszüntető megállapodás nem tekinthető jóhiszemű ellenérték fejében történő szerződésnek. Így ellentétes a végzés szerintük az Alaptörvény R) cikk (2) és (3) bekezdésével, I. cikk (1)–(3) bekezdésével, V. cikkével, VI. cikkével, XIII. cikk (1) bekezdésével, melyekre az elsőfokú bíróság döntésének alaptörvény-ellenességére is bemutatott érvelést adták elő. A Kúria végzése ellentétes az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésével, mert Kúria a bíróságok jogalkalmazásának egységét nem biztosította. Az indítványozók a kérdésben egységes álláspont szükségességére hivatkoztak, mert álláspontjuk szerint a tulajdonjoggal járó jog és kötelezettség alapjogi, törvényen alapuló, jogalkalmazási, joggyakorlatbeli követelményekkel szembe helyezkedik a birtoklási körülmények ügyben történő figyelmen kívül hagyása, amely a jövőbeni jóhiszemű joggyakorlók alapvető jogainak sérelmével jár.

- [13] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [14] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézhezvételétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozók jogi képviselője a Kúria végzését 2025. január 21. napján, a jogerős döntést 2024. július 24. napján vették kézhez. Az indítványozók a 2025. március 24. napján benyújtott alkotmányjogi panaszukat a Kúria végzésével szemben határidőben terjesztették elő.
- [15] Az indítványozók jogi képviselővel járnak el, a jogi képviselő az alkotmánybírósági eljárásra vonatkozó meghatalmazását csatolta.
- [16] 2.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti [a) pont], továbbá az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva [b) pont].
- [17] Az indítványozók az alkotmányjogi panasz benyújtására jogosultsággal rendelkeznek, és mint az alapügy alperesei, érintettségük is fennáll. Az indítványozók rendes jogorvoslati lehetőségeiket kimerítették.
- [18] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az alapügy érdekében hozott döntésnek a Kaposvári Törvényszék ítélete tekintendő. A Kúria a felülvizsgálat engedélyezése iránti

kérelmet – annak tartalmi hiányossága miatt – a Pp. 410. § (4) bekezdése alapján visszautasította, amely döntése az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján az Abtv. 27. § (1) bekezdésében írt, a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül, ezért alkotmányjogi panasszal támadható {3063/2025. (II. 14.) AB végzés, Indokolás [12]}. Az indítványozók panaszukban a Marcali Járásbíróság és a Kaposvári Törvényszék ítéletének megsemmisítését is kérték. Az Ügyrend 32. § (5) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban hozott nem érdemi döntésén keresztül akkor vizsgálja az alapügyben hozott bírói döntést, ha a Kúria az alkotmányjogi panaszban sérelmezett, nem érdemi döntését mérlegelési jogkörben hozta meg. Figyelemmel arra, hogy az alapügyben érdemben hozott, jogerős döntést az indítványozók határidőben nem támadták meg, és a Kúria fenti döntése az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján nem mérlegelési jogkörben hozott döntés, a Kúria végzésén keresztül a jogerős döntés alaptörvény-ellenessége nem vizsgálható {lásd hasonlóan: 3325/2025. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [25]}. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően az alkotmányjogi panasz befogadhatóságát a továbbiakban csak a Kúria végzését támadó elemében értékelte {3063/2025. (II. 14.) AB végzés, Indokolás [12]}.

- [19] Az indítványozók a Kúria végzésével megsértett rendelkezésekként – az Alaptörvény V. cikke, VI. cikke, valamint XIII. cikk (1) bekezdése mellett – az Alaptörvény R) cikk (2) és (3) bekezdését, I. cikk (1)–(3) bekezdését, illetve 25. cikk (3) bekezdését jelölték meg.
- [20] Az Abtv. 27. § (1) bekezdésének a) pontja alapján alkotmányjogi panasz csak Alaptörvényben biztosított jog sérelmére alapítható. E feltételnek a panasz csak részben felel meg, mert az Alaptörvény R) cikk (2) és (3) bekezdése, I. cikk (1)–(3) bekezdése, VI. cikk (2) bekezdése és 25. cikk (3) bekezdése nem minősül az indítványozók Alaptörvényben biztosított jogának {R) cikk (1)–(4) bekezdése esetén lásd például: 3341/2021. (VII. 23.) AB végzés, Indokolás [19]; I. cikk (1)–(3) bekezdése esetén lásd például: 3083/2025. (III. 14.) AB végzés Indokolás [30]; VI. cikk (2) bekezdése esetén lásd például: 3258/2025. (VII. 30.) AB végzés, Indokolás [29]; 25. cikk (3) bekezdése esetén lásd például: 3042/2025. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [30]}.
- [21] 2.3. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy a Kúria támadott végzését érintő elemeiben az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdésben foglalt további követelményeknek megfelel-e. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban foglalt kritériumoknak.
- [22] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést; megjelölte az

Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést, és az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit; illetve kifejezett kérelmet tartalmaz a bírói döntés megsemmisítésére.

- [23] Az alkotmányjogi panasznak ugyanakkor tartalmaznia kell indokolást arra nézve, hogy a bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont]. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az indítvány érdemi elbírálásának akadálya, ha az indokolás hiányosságai miatt a kérelem nem felel meg a határozottság követelményének, illetve nem kapcsolja össze alkotmányjogilag értékelhető módon az Alaptörvény felhívott rendelkezését a sérelmezett bírói döntéssel {3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indoklás [11]; 3102/2015. (V. 26.) AB végzés, Indoklás [24]; 34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indoklás [212]}.
- [24] Az indítványozók hiánypótlásra való felhívást követően terjesztették ki alkotmányjogi panaszukat a Kúria végzésére, melyben a Kúria kérelmük Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjában, illetve (3) bekezdésében foglalt engedélyezési okokkal kapcsolatos hiányosságaira tett megállapításaival nem értettek egyet, a sérelmezett elbirtoklási gyakorlatot érdemben vizsgálandónak tartották. Az indítványozók ugyanakkor a Kúria döntését alkotmányjogilag értékelhető indokolással nem kapcsolták össze az azzal megsérteni vélt alaptörvényi rendelkezésekkel. Azok megsértése körében az elsőfokú ítélet alaptörvény-ellenességére is bemutatott indokolást adtak elő. A Kúria a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem érdemi elbírálásra való alkalmasságáról döntött, az ügyben hozott jogerős, illetve az azzal helybenhagyott döntést az Alkotmánybíróság a fentiekben kifejtettek alapján nem vizsgálhatta. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az alkotmányjogilag értékelhető összefüggés hiánya az indítvány elbírálásának akadálya {lásd például: 3261/2024. (VII. 12.) AB végzés, Indoklás [17]}.
- [25] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a Kúria támadott végzése Alaptörvény V. cikke, VI. cikk (1) bekezdése, valamint XIII. cikk (1) bekezdése sérelmére előadottak esetén a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglalt követelményt nem teljesíti, ezért a panasz ezen elemeinek érdemi elbírálására sincs lehetőség.
- [26] 3. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdésére, 27. §-ra, valamint az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjára figyelemmel, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés d) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. november 18.

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró